

Zmiany regulacyjne na rynku energii. Nowelizacja Prawa Energetycznego.

Przedstawiamy podsumowanie najważniejszych zmian w regulacjach rynku energii, które zostały wprowadzone ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw („**Nowelizacja**”). Większość zmian opisanych poniżej weszła w życie 7 września 2023 r.

Spis treści

Linia bezpośrednia	3
Mechanizm nierynkowego ograniczania w wytwarzaniu energii elektrycznej z OZE	6
Piaskownica regulacyjna	9
Uprawnienia Prezesa URE w zakresie wykonywania działalności objętej koncesją	10
Zmiany w zakresie obliczania tzw. „odpisu na fundusz”	11
Odbiorca końcowy na rynku energii elektrycznej	13

Linia bezpośrednia

Nowa definicja linii bezpośredniej

Nowelizacja wprowadziła zmianę definicji linii bezpośredniej, rozszerzając zakres tego pojęcia oraz wprowadzając bardziej kompleksową regulację podmiotów korzystających z linii bezpośredniej.

Nowa definicja obejmuje swoim zakresem linie elektroenergetyczne dostarczające energię z jednostek wytwórczych, które nie są eksploatowane w systemie wyspowym. Nowa definicja, w powiązaniu z nowymi regulacjami art. 7a i 7aa ustawy – Prawo energetyczne („UPE”), umożliwi obciążenie podmiotów zasilanych linią bezpośrednią kosztami utrzymania sieci dystrybucyjnej oraz, pod pewnymi warunkami, wyprowadzanie do sieci nadwyżek energii elektrycznej dostarczanej do odbiorców za pośrednictwem linii bezpośredniej z instalacji eksploatowanych przez podmioty inne, aniżeli sam odbiorca.

Zgodnie z nowymi przepisami linią bezpośrednią jest „linia elektroenergetyczna łącząca wydzieloną jednostkę wytwórczą z wydzielonym odbiorcą, w celu bezpośredniego dostarczenia energii elektrycznej do tego odbiorcy”, jak również „linia elektroenergetyczna łącząca jednostkę wytwórczą z przedsiębiorstwem energetycznym, innym niż wytwarzające energię elektryczną w tej jednostce, wykonującym działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną, w celu bezpośredniego dostarczenia energii elektrycznej do ich własnych obiektów, w tym urządzeń i instalacji, podmiotów będących ich jednostkami podporządkowanymi oraz do odbiorców przyłączonych do sieci, urządzeń lub instalacji tych przedsiębiorstw”,

gdzie wydzieloną jednostką wytwórczą jest „jednostka wytwórcza, z której cała wytworzona energia elektryczna jest objęta bezpośrednim dostarczaniem energii elektrycznej do wydzielonego odbiorcy”, zaś wydzielonym odbiorcą jest „odbiorca, który nie jest przyłączony do sieci elektroenergetycznej lub jest przyłączony do sieci elektroenergetycznej w sposób uniemożliwiający wprowadzanie energii elektrycznej wytworzonej w wydzielonej jednostce wytwórczej do tej sieci, lub spełnia warunki, wymagania techniczne i obowiązki, o których mowa w art. 7aa ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne”. Z kolei pojęcie „bepośredniego dostarczenia energii elektrycznej” oznacza „dostawy energii elektrycznej realizowane bez wykorzystania sieci elektroenergetycznej lub realizowane z wykorzystaniem sieci elektroenergetycznej przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną, innego niż wytwarzającego energię elektryczną”.

Brak konieczności uzyskania zgody Prezesa URE na budowę linii bezpośrednio

W ramach obowiązujących dotychczas regulacji, budowa linii bezpośrednio wymagała uzyskania zgody Prezesa URE przed wystąpieniem z wnioskiem o pozwolenie na budowę takiej linii. Znowelizowane przepisy zastępują procedurę uzyskania zgody na budowę linii bezpośrednio obowiązkiem uzyskania uprzedniego wpisu linii bezpośrednio do wykazu prowadzonego przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Do zgłoszenia do wykazu, o którym mowa powyżej, podmiot zamierzający wybudować linię bezpośrednio powinien dołączyć kluczowe informacje dot. parametrów linii bezpośrednio oraz ekspertyzę w zakresie wpływu tej linii oraz urządzeń do niej przyłączonych na Krajowy System Elektroenergetyczny. Prezes URE może odmówić wpisu, jeżeli m.in. (a) wniosek o wpis zawiera braki bądź (b) ekspertyza została przygotowana „niedbale” albo przez nieuprawniony podmiot, bądź też (c) został ustalony negatywny wpływ linii bezpośrednio lub przyłączonych do niej urządzeń/installacji na system elektroenergetyczny.

Możliwość wprowadzenia energii elektrycznej do sieci

Zgodnie z Nowelizacją, nadwyżka energii elektrycznej dostarczanej odbiorcy za pośrednictwem linii bezpośrednio będzie mogła zostać wprowadzona do sieci elektroenergetycznej pod warunkiem spełnienia szeregu przesłanek, w tym m.in. uzgodnienia odpowiednich warunków przyłączenia odbiorcy do sieci i zawarcia umów o świadczenie usług dystrybucji oraz sprzedaży, spełnienia przez jednostkę wytwórczą wymogów technicznych wynikających z kodeksów sieci wydanych na podstawie Rozporządzenia 2019/943 oraz uzyskania stosownych koncesji (np. w przypadku instalacji fotowoltaicznej o łącznej mocy większej niż 1 MW - koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej).

STATUS ODBIORCY	TRYB WPISU DO REJESTRU LINII BEZPOŚREDNICH
Odbiorca nieprzyłączony do sieci elektroenergetycznej	Wpis do wykazu linii bezpośrednio w trybie uproszczonym
Odbiorca przyłączony do sieci elektroenergetycznej bez możliwości wprowadzania do sieci energii elektrycznej dostarczanej linią bezpośrednio	Wpis do wykazu linii bezpośrednio w trybie uproszczonym
Odbiorca przyłączony do sieci elektroenergetycznej z możliwością wprowadzania do sieci energii elektrycznej dostarczanej linią bezpośrednio ze źródła o mocy do 2 MW	Wpis do wykazu linii bezpośrednio w trybie uproszczonym Wprowadzenie energii elektrycznej do sieci elektroenergetycznej wymaga m.in. zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej w zakresie regulującym warunki wprowadzania energii elektrycznej do sieci oraz uzyskania w określonych przypadkach stosownej koncesji
Odbiorca przyłączony do sieci elektroenergetycznej z możliwością wprowadzania do sieci energii elektrycznej dostarczanej linią bezpośrednio ze źródła o mocy powyżej 2 MW	Wpis do wykazu linii bezpośrednio w trybie pełnym (wymaga m.in. sporządzenia ekspertyzy wpływu linii bezpośrednio lub urządzeń, instalacji lub sieci do niej przyłączonych na system elektroenergetyczny) Wprowadzenie energii elektrycznej do sieci elektroenergetycznej wymaga zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej w zakresie regulującym wprowadzanie energii elektrycznej do sieci oraz uzyskania w określonych przypadkach stosownej koncesji

Oplaty związane z dostarczaniem energii elektrycznej linią bezpośrednią

Na gruncie znowelizowanych przepisów, odbiorca przyłączony do sieci elektroenergetycznej, do którego obiektów energia elektryczna dostarczana jest linią bezpośrednią, będzie zobowiązany do ponoszenia tzw. opłaty solidarnościowej w celu finansowania sieci elektroenergetycznej. Wysokość opłat zostanie ustalona w przepisach wykonawczych, niemniej ich wysokość nie będzie mogła być wyższa niż iloczyn ilości energii elektrycznej dostarczonej za pośrednictwem linii bezpośredniej i odpowiednio:

- połowy wysokości składnika zmiennej stawki sieciowej oraz
- stawki opłaty jakościowej.

Ponadto, odbiorcy przyłączeni do linii bezpośredniej, która z kolei przyłączona jest do sieci elektroenergetycznej, staną się płatnikami opłaty mocowej, jeżeli otrzymują energię elektryczną za pośrednictwem linii bezpośredniej.

Obowiązki podmiotów posiadających tytuł prawny do linii bezpośredniej

W związku z korzystaniem z linii bezpośredniej, podmiot posiadający do niej tytuł prawny, będzie zobowiązany do:

- zarządzania pracą linii bezpośredniej i jej utrzymania;
- zapewnienia ciągłości dostaw oraz odpowiednich parametrów jakościowych energii elektrycznej dostarczanej linią bezpośrednią;
- udzielania informacji, w tym danych pomiarowych i innych danych technicznych, w celu zagwarantowania bezpiecznej i efektywnej eksploatacji oraz rozwoju sieci operatora systemu elektroenergetycznego, na którego obszarze działania jest zbudowana linia bezpośrednia, na żądanie tego operatora lub Prezesa URE;
- zainstalowania oraz zapewnienia prawidłowego działania układu pomiarowo-rozliczeniowego umożliwiającego określenie ilości energii elektrycznej dostarczanej linią bezpośrednią, w tym umożliwienia operatorowi systemu elektroenergetycznego odczytu danych pomiarowych z układu pomiarowo-rozliczeniowego, celem dokonania rozliczeń oraz kontroli prawidłowego działania tego układu;
- złożenia zgłoszenia aktualizującego w zakresie zamiaru zmiany informacji lub schematu, będących przedmiotem zgłoszenia do wykazu linii bezpośredniej, przed dostosowaniem linii bezpośredniej do tych zmian, oraz w przypadku likwidacji linii bezpośredniej.

Mechanizm nierynkowego ograniczania w wytwarzaniu energii elektrycznej z OZE

Zasady wydawania przez OSP i OSD poleceń redysponowania

Podstawowe zasady nierynkowego ograniczania w wytwarzaniu energii elektrycznej z OZE oraz ograniczania poboru i wprowadzania energii elektrycznej sieci przez magazyny energii elektrycznej na polecenie operatorów systemu elektroenergetycznego zostały uregulowane w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (EU) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej („**Rozporządzenie 2019/943**“). Nowelizacja ma na celu doprecyzowanie oraz implementację ww. zasad na gruncie polskich przepisów.

Art. 13 Rozporządzenia 2019/943 potwierdza uprawnienia operatora sieci przesyłowej (OSP) oraz operatorów sieci dystrybucyjnych elektroenergetycznych (OSD) do wydawania poleceń zmniejszenia lub zaprzestania generacji mocy przez jednostkę wytwórczą, jak również zmiany trybu i zakresu pracy magazynu energii elektrycznej (zmiana mocy pobieranej lub wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej) w trybie nierynkowym w przypadkach, gdy m.in.:

- brak jest alternatywnego rozwiązania opartego na zasadach rynkowych;
- wyczerpano wszystkie zasoby dostępne na zasadach rynkowych;
- liczba dostępnych jednostek wytwarzania energii, magazynowania energii lub odpowiedzi odbioru jest zbyt niska, aby zapewnić skuteczną konkurencję na obszarze, na którym znajdują się odpowiednie jednostki na potrzeby świadczenia usługi;

- aktualny stan sieci prowadzi do tak regularnych i przewidywalnych ograniczeń przesyłowych, że redysponowanie oparte na zasadach rynkowych doprowadziłoby do regularnego składania ofert strategicznych, co podniosłoby poziom wewnętrznych ograniczeń przesyłowych, a dane państwo członkowskie przyjęło plan działania w celu rozwiązania kwestii ograniczeń przesyłowych, albo zapewnia minimalną zdolność dostępną w obrocie międzystrefowym

Nierynkowa redukcja generacji z farm wiatrowych i elektrowni fotowoltaicznych ma stanowić ostateczny środek zaradczy. Zgodnie z uzasadnieniem do projektu Nowelizacji, przed zastosowaniem instrumentu nierynkowego redysponowania farm wiatrowych i elektrowni fotowoltaicznych, OSP powinien podjąć wymienione poniżej środki zaradcze (w kolejności ich stosowania):

- blokowanie zdolności importowych w trybie day-ahead i intra-day;
- rynkowe zmniejszenie generacji w KSE w ramach rynku bilansującego;
- wymuszenie pracy pompowej w elektrowniach szczytowo-pompowych;
- udostępnianie zdolności eksportowych w trybie intra-day;
- zaniżanie generacji w elektrociepłowniach w ramach usługi GWS;
- eksport energii w formie operatywnej pomocy awaryjnej.

Powyższe ograniczenia będą mogły być wprowadzane jedynie w celu równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię lub w celu zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej. OSP uprawniony będzie do wydania polecenia bezpośrednio wytwórcy przyłączonemu do sieci przesyłowej lub za pośrednictwem i w koordynacji z OSD wytwórcy przyłączonemu do sieci dystrybucyjnej OSD.

Nowelizacja zakłada, że OSP wydaje wytwórcom polecenia, w celu równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię, począwszy od jednostek, których moc zainstalowana jest większa niż 400 kW, a po wyczerpaniu możliwości w tej grupie jednostek – co do jednostek o mocy pomiędzy 200 a 400 kW (przy czym OSP będzie uprawniony do wydawania poleceń w zakresie jednostek o mocy zainstalowanej nie mniejszej niż 50 kW). Dobierając instalacje objęte ograniczeniami, OSP powinien kierować się zasadą minimalizacji prognozowanego kosztu zmniejszenia wytwarzania mocy rozumianego jako suma rekompensat finansowych z tytułu nierynkowego redysponowania (w pierwszej kolejności będą redysponowane instalacje, w przypadku których nie są należne rekompensaty) oraz minimalizacji zakresu ograniczeń, które obejmą jednostki wytwórcze wykorzystujące energię wiatru lub słońca.

OSD będzie uprawniony do redysponowania, uwzględniając kryterium minimalizacji zakresu ograniczeń, które obejmą jednostki wytwórcze wykorzystujące energię wiatru lub słońca.

Nowelizacja przyznaje OSD uprawnienie do ograniczenia pracy lub odłączenia od sieci mikroinstalacji o mocy zainstalowanej większej niż 10 kW, przyłączonej do sieci tego operatora, w przypadku, gdy wytwarzanie energii elektrycznej w tej mikroinstalacji stanowi zagrożenie bezpieczeństwa pracy tej sieci lub w celu równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię w przypadku wydania polecenia przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego.

Rekompensata finansowa

Operator instalacji objętej redysponowaniem nierynkowym jest uprawniony do rekompensaty finansowej wypłacanej przez operatora systemu, który wydał polecenie redysponowania. Zgodnie z Nowelizacją, wysokość rekompensaty finansowej oblicza się i wypłaca na podstawie umowy określającej wysokość tej rekompensaty zawieranej pomiędzy operatorem systemu elektroenergetycznego wydającym polecenie a wytwórcą lub posiadaczem magazynu energii elektrycznej. Zgodnie z Rozporządzeniem 2019/943, przedmiotowa rekompensata powinna być, co najmniej równa wyższej z następujących kwot (lub ich łącznej wysokości, jeżeli zastosowanie jedynie jednej, wyższej kwoty prowadziło do rekompensaty w kwocie niezasadnie niskiej lub wysokiej), tj.:

- kwota dodatkowych kosztów operacyjnych poniesionych w wyniku redysponowania, takich jak dodatkowe koszty paliwa w przypadku redysponowania prowadzącego do zwiększenia mocy lub koszty zapewnienia ciepła zapasowego w przypadku redysponowania prowadzącego do obniżenia mocy jednostek wytwarzania energii wykorzystujących wysokosprawną kogenerację;
- przychody netto ze sprzedaży energii elektrycznej na rynku dnia następnego, które jednostka wytwarzania energii, magazynowania energii lub odpowiedzi odbioru wygenerowałyby, gdyby nie wydano polecenia redysponowania; w przypadku gdy jednostkom wytwarzania energii, magazynowania energii lub odpowiedzi odbioru przyznano wsparcie finansowe na podstawie ilości wytworzonej lub zużytej energii elektrycznej, wsparcie finansowe, które byłoby otrzymane, gdyby nie wydano polecenia redysponowania, uznaje się za część przychodów netto.

Rekompensatę finansową oblicza i wypłaca operator systemu elektroenergetycznego, do którego sieci jest przyłączony wytwórca lub posiadacz magazynu energii elektrycznej, którego dotyczyło polecenie lub operator systemu elektroenergetycznego, za pośrednictwem, którego jest przekazywane dane polecenie. Rekompensata finansowa rozliczana jest w ramach umowy o świadczenie usług przesyłania albo umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej.

Wyłączenie obowiązku wypłaty rekompensaty finansowej

Zgodnie z Nowelizacją, umowa o przyłączenie jednostki wytwórczej lub magazynu energii elektrycznej zawiera – poza innymi wymaganymi elementami – postanowienia uprawniające przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej do ograniczania gwarantowanej mocy przyłączeniowej lub wprowadzania ograniczeń operacyjnych, skutkujących brakiem gwarancji niezawodnych dostaw energii elektrycznej, w celu równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię lub zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej.

W przypadkach, gdy umowa o przyłączenie jednostki wytwórczej lub magazynu energii elektrycznej zawiera postanowienia skutkujące brakiem gwarancji niezawodnych dostaw energii elektrycznej, rekompensata finansowa, o której mowa powyżej, nie przysługuje. Powyższe oznacza, że każda zmiana lub zawarcie umowy o przyłączenie po dniu wejścia w życie powyższych przepisów, wiąże się będzie z koniecznością dokonania uzgodnień z operatorem sieci elektroenergetycznej w zakresie postanowień dotyczących niezawodności dostaw energii elektrycznej.

Wygrana aukcja OZE

Omawiane przepisy mają wpływ również na podmioty, które wygrały aukcję OZE. Nowelizowane przepisy przewidują, że w przypadku, gdy polecenie wydane przez operatora systemu elektroenergetycznego uniemożliwi wytwórcy zrealizowanie obowiązku sprzedaży po raz pierwszy energii elektrycznej w ramach systemu aukcyjnego w określonym terminie, liczącym od dnia zamknięcia aukcji, wytwórca - aby nie utracić wsparcia - powinien rozpocząć sprzedaż najpóźniej w pierwszym dniu po odwołaniu polecenia. Ponadto, na potrzeby rozliczenia obowiązku sprzedaży, w ramach systemu aukcyjnego przez wytwórcę, który wygrał aukcję, energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii przyjmuje się, że całkowita ilość energii elektrycznej niewytworzonej w okresach objętych poleceniami, o których mowa powyżej, nie jest wyższa od ilości energii elektrycznej, którą właściwy operator systemu elektroenergetycznego wyznaczył jako zredukowaną.

Zgodnie z Nowelizacją, szczegółowe zasady wydawania oraz wykonywania poleceń, obliczania i wypłaty rekompensaty finansowej z tytułu nierynkowego redysponowania jednostkami wytwórczymi wykorzystującymi energię wiatru lub słońca, lub magazynów energii elektrycznej oraz kryteria i zasady ustalania, który z operatorów systemu elektroenergetycznego jest uznawany za wydającego polecenie i obowiązany do zapłaty rekompensaty w przypadku wydania poleceń oraz rozliczeń za niewykonanie poleceń, zostaną ustalone w Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej (IRiESP).

Piaskownica regulacyjna

Nowelizacja przewiduje możliwość ubiegania się od Prezesa URE o przyznanie, w drodze decyzji administracyjnej, tymczasowych odstępstw od stosowania określonych we wniosku przepisów, w celu realizacji projektu mającego na celu wdrożenie innowacyjnych technologii, usług, produktów, modeli współpracy użytkowników systemu, rozwiązań technologicznych lub teleinformatycznych na korzyść transformacji energetycznej, inteligentnych sieci i infrastruktury, rozwoju lokalnego bilansowania oraz wzrostu efektywności wykorzystania istniejącej infrastruktury energetycznej, w zakresie niezbędnym do jego przeprowadzenia.

Zgodnie z Nowelizacją, Prezes URE może udzielić odstępstwa od obowiązków regulacyjnych dotyczących m.in.:

- warunków uzyskania i prowadzenia działalności objętej koncesją, w tym koncesją na wytwarzanie paliw lub energii lub obrotu paliwami lub energią;
- obowiązku przedkładania Prezesowi URE do zatwierdzenia instrukcji ruchu i eksploatacji sieci przesyłowej;
- obowiązku uzgadniania z Prezesem URE projektu planu rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe lub energię;
- obowiązku przedłożenia do zatwierdzenia Prezesowi URE taryfy dla paliw gazowych i energii, w przypadku gdy wnioskodawca nie jest operatorem systemu dystrybucyjnego.

Odstępstwo, o którym mowa powyżej, może zostać udzielone, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:

- projekt przyczyni się do osiągnięcia celów polityki energetycznej państwa;
- wnioskodawca uprawdopodobni oczekiwane korzyści wynikające z realizacji projektu dla funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, użytkowników tych systemów albo inne korzyści środowiskowe, gospodarcze lub społeczne;
- wnioskodawca wykaże istniejące bariery regulacyjne, uniemożliwiające realizację projektu bez uzyskania przedmiotowego odstępstwa.

W celu potwierdzenia spełnienia przesłanek umożliwiających uzyskanie zwolnienia w zakresie wnioskowanego obowiązku, Prezes URE może żądać od wnioskującego podmiotu przedłożenia ekspertyzy potwierdzającej spełnienie powyższych kryteriów. Prezes URE może udzielić odstępstwa, o którym mowa powyżej okres nie dłuższy niż trzy lata, z możliwością jednokrotnego przedłużenia na okres do trzech lat.

Uprawnienia Prezesa URE w zakresie wykonywania działalności objętej koncesją

Nowelizacja wprowadza dodatkową przesłankę udzielenia, zmiany i cofnięcia koncesji w postaci „*rękojmi prawidłowego wykonywania działalności objętej koncesją*”. Prezes URE w drodze decyzji będzie uprawniony do odmowy udzielenia koncesji wnioskodawcy, który nie daje rękojmi prawidłowego wykonywania działalności objętej koncesją. Prezes URE będzie mógł weryfikować fakty podane we wniosku o udzielenie koncesji lub jej zmianę w celu stwierdzenia, czy przedsiębiorca spełnia warunki wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją oraz czy daje rękojmię prawidłowego wykonywania działalności objętej koncesją. Analiza treści uzasadnienia do projektu Nowelizacji wskazuje, że omawiana powyżej przesłanka odnosi się, w szczególności do sytuacji prawomocnego skazania za przestępstwa mające związek z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Prezes URE będzie również uprawniony do zmiany warunków wydanej koncesji w szczególności w przypadku konieczności ich dostosowania do obowiązującego stanu prawnego lub w celu zapobieżenia praktykom godzącym w interesy odbiorców lub zagrażającym rozwojowi konkurencji.

Nowelizacja doprecyzowuje również zasady, na których Prezes URE może nakazać przedsiębiorstwu energetycznemu dalsze prowadzenie działalności objętej koncesją na okres nie dłuższy niż 2 lata, jeśli wymaga tego interes społeczny. Powyższe obejmuje również przedsiębiorstwa w upadłości (dotyczy sytuacji w której, koncesja wygaśnie po ogłoszeniu upadłości a przed zakończeniem postępowania upadłościowego). W przypadku zbycia przedsiębiorstwa energetycznego, w tym także w upadłości, nabywca tego przedsiębiorstwa jest obowiązany do wykonywania decyzji Prezesa URE w zakresie konieczności dalszego prowadzenia działalności koncesjonowanej. Jeżeli działalność prowadzona w warunkach o których mowa powyżej przynosi stratę, przedsiębiorstwu energetycznemu należy się pokrycie strat od Skarbu Państwa w wysokości ograniczonej do uzasadnionych kosztów działalności określonej w koncesji, poniesionych w okresie objętym decyzją.

Zmiany w zakresie obliczania tzw. „odpisu na fundusz”

Nowelizacja wprowadza również zmiany w ustawie o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku¹ („Ustawa”), w zakresie zasad pobierania tzw. „odpisu na Fundusz” od podmiotów o których mowa w art. 21 Ustawy („**Podmioty zobowiązane**”). Zmiany istotnie modyfikują sposób obliczania odpisu na fundusz w zakresie uwzględniania przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia, przychodów z umów związanych ze sprzedażą energii elektrycznej obejmujących instrumenty finansowe w rozumieniu art. 2 ust 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi² oraz innych przychodów wynikających z dodatkowych rozliczeń pieniężnych zależących od wartości lub ilości sprzedanej energii elektrycznej (w tym umów PPA). Zgodnie z powyższym, odpis na fundusz będzie ustalany zgodnie z następującymi wzorami tj.:

Formuła obliczania odpisu na Fundusz - Podmioty zobowiązane

$$OF_d = W_d * (\overline{X_{CRd}} - \overline{X_{CLd}}) + [0,97] * (D_{Gd} + D_{IFd} + D_{IRd})$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- OF_d – odpis na Fundusz w danym dniu
 W_d – wolumen sprzedaży energii elektrycznej w danym dniu
 $\overline{X_{CRd}}$ – średnią ważoną wolumenem cenę rynkową sprzedanej energii elektrycznej w danym dniu dla podmiotu zobowiązanego do przekazania odpisu na Fundusz

- $\overline{X_{CLd}}$ – średni ważony wolumenem limit ceny sprzedanej energii elektrycznej w danym dniu dla podmiotu zobowiązanego do przekazania odpisu na Fundusz
 D_{Gd} – przychody ze sprzedaży gwarancji pochodzenia w rozumieniu ustawy o odnawialnych źródłach energii w danym dniu dla podmiotu zobowiązanego do przekazania odpisu na Fundusz
 D_{IFd} – przychody z umów związanych ze sprzedażą energii elektrycznej obejmujących instrumenty finansowe w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi w danym dniu dla podmiotu zobowiązanego do przekazania odpisu na Fundusz
 D_{IRd} – przychody wynikające z dodatkowych rozliczeń pieniężnych zależących od wartości lub ilości sprzedanej energii elektrycznej, w danym dniu dla podmiotu zobowiązanego do przekazania odpisu na Fundusz

W przypadku gdy średnia ważona wolumenem cena rynkowa sprzedanej energii elektrycznej w danym dniu dla podmiotu zobowiązanego do przekazania odpisu na Fundusz będzie mniejsza niż średni ważony wolumenem limit ceny sprzedanej energii elektrycznej w danym dniu dla podmiotu zobowiązanego do przekazania odpisu na Fundusz ($\overline{X_{CRd}} < \overline{X_{CLd}}$), wysokość odpisu na fundusz oblicza się zgodnie z następującym wzorem, tj.:

$$OF_d = [0,97] * (D_{Gd} + D_{IFd} + D_{IRd}) \overline{X_{CRd}} < \overline{X_{CLd}}$$

¹ Ustawa z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku (Dz. U. poz. 2243 z późn. zm.).

² Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 646 z późn. zm.).

**Formuła obliczania odpisu na Fundusz -
Podmioty zobowiązane o których mowa
w art. 23 ust. 2b Ustawy (Odbiorcy przemysłowi)**

$$OF_d = \text{Max}(W_d - 0,3 * W_z; 0) * (\overline{X_{CRd}} - \overline{X_{CLd}}) + \\ + [0,97] * (D_{Gd} + D_{IFd} + D_{IRd})$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

OF_d – odpis na Fundusz w danym okresie, o którym mowa w ust. 2a Ustawy,

W_d – wolumen sprzedaży energii elektrycznej w danym okresie, o którym mowa w ust. 2a Ustawy,

W_z – wolumen energii elektrycznej zakupionej na dany okres, o którym mowa w ust. 2a Ustawy,

$\overline{X_{CRd}}$ – średnią ważoną wolumenem cenę rynkową sprzedanej energii elektrycznej w danym okresie, o którym mowa w ust. 2a Ustawy,

$\overline{X_{CLd}}$ – średni ważony wolumenem limit ceny sprzedanej energii elektrycznej w danym okresie, o którym mowa w ust. 2a Ustawy,

D_{Gd} – przychody ze sprzedaży gwarancji pochodzenia w rozumieniu ustawy o odnawialnych źródłach energii³ w danym okresie, o którym mowa w ust. 2a,

D_{IFd} – przychody z umów związanych ze sprzedażą energii elektrycznej obejmujących instrumenty finansowe w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi w danym okresie, o którym mowa w ust. 2a,

D_{IRd} – przychody wynikające z dodatkowych rozliczeń pieniężnych zależących od wartości lub ilości sprzedanej energii elektrycznej, w danym okresie, o którym mowa w ust. 2a Ustawy.

W przypadku gdy średnia ważona wolumenem cena rynkowa sprzedanej energii elektrycznej w danym dniu dla podmiotu zobowiązanego do przekazania odpisu na Fundusz będzie mniejsza niż średni ważony wolumenem limit ceny sprzedanej energii elektrycznej w danym dniu dla podmiotu zobowiązanych do przekazania odpisu na Fundusz ($\overline{X_{CRd}} < \overline{X_{CLd}}$), wysokość odpisu na fundusz oblicza się zgodnie z następującym wzorem tj.:

$$OF_d = [0,97] * (D_{Gd} + D_{IFd} + D_{IRd})$$

³Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1436 z późn. zm.).

Odbiorca końcowy na rynku energii elektrycznej

Techniczna zmiana sprzedawcy w 24 godziny

Nowelizacja wprowadza przepisy, które mają umożliwić odbiorcom końcowym, począwszy od 2026 r., na techniczną zmianę sprzedawcy energii elektrycznej w 24 godziny. Czas trwania procesu zmiany sprzedawcy liczony ma być od momentu poinformowania operatora informacji rynku energii (OIRE) przez nowego sprzedawcę, za pośrednictwem CSIRE, o zawartej przez odbiorcę umowie z nowym sprzedawcą.

Porównywarka ofert sprzedaży energii elektrycznej

Odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym i mikroprzedsiębiorcy w rozumieniu art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców⁴ o przewidywanym rocznym zużyciu poniżej 100 000 kWh, mają otrzymać dostęp do nieodpłatnego narzędzia porównywania ofert sprzedaży energii. Zgodnie z Nowelizacją, porównywarka ofert ma zawierać m.in. informacje o wszystkich ofertach sprzedaży energii elektrycznej, w tym ofertach umów z cenami dynamicznymi energii elektrycznej, występujących na rynku energii elektrycznej na terytorium Polski oraz oferty innych usług oferowane przez sprzedawców energii elektrycznej. W celu zapewnienia aktualności informacji w porównywance ofert, zobowiązano sprzedawców energii do przekazywania Prezesowi URE informacji o zaktualizowanych ofertach sprzedaży energii oraz o innych usługach świadczonych przez tych sprzedawców, zarówno na wniosek Prezesa URE, jak i każdorazowo, w terminie 7 dni przed wprowadzeniem aktualizacji do ich oferty.

Umowy z cenami dynamicznymi

Na podstawie nowelizowanych przepisów, odbiorca końcowy jest uprawniony do żądania zawarcia umowy sprzedaży energii elektrycznej lub umowy kompleksowej, odzwierciedlającej wahania cen na rynkach energii elektrycznej, w szczególności na rynkach dnia następnego i dnia bieżącego, w odstępach co najmniej równych okresowi rozliczania niebilansowania w rozumieniu art. 2 pkt 10 rozporządzenia Komisji (UE) 2017/2195 z dnia 23 listopada 2017 r. ustanawiającego wytyczne dotyczące bilansowania (Dz. Urz. UE L 312 z 28.11.2017, str. 6, z późn. zm.)

Partnerski handel energią odnawialną (p2p)

Prosumenci oraz prosumenci zbiorowi mają otrzymać możliwość sprzedaży nadwyżek energii wytworzonej z OZE w ramach partnerskiego handlu energią ze odnawialnych źródeł energii. Umowy w ramach partnerskiego handlu energią z odnawialnych źródeł energii mają być zawierane i rozliczane z wykorzystaniem platformy partnerskiego handlu energią z odnawialnych źródeł energii, która umożliwia, zgodnie z Nowelizacją, zautomatyzowane wykonanie transakcji i płatności bezpośrednio między stronami tych umów albo za pośrednictwem strony trzeciej.

Obywatelskie społeczności energetyczne

Nowelizacja przewiduje nową formę zrzeszania podmiotów - obywatelską społeczność energetyczną (OSE). Celem działania OSE ma być zapewnienie korzyści środowiskowych, gospodarczych lub społecznych dla swoich członków, udziałowców, wspólników lub obszarów lokalnych, na których rzecz prowadzi działalność. OSE mogą zostać utworzone w formie spółdzielni, spółdzielni mieszkaniowej, wspólnoty mieszkaniowej, stowarzyszenia, z wyłączeniem stowarzyszenia zwykłego, spółki osobowej, z wyłączeniem spółki partnerskiej, oraz spółdzielni rolników. Przedmiotem działalności OSE może być wytwarzanie, dystrybucja, obrót, agregacja, magazynowanie energii elektrycznej, realizowanie przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, świadczenie usług w zakresie ładowania pojazdów elektrycznych oraz świadczenie usług systemowych lub elastyczności. Zgodnie z Nowelizacją, obszar funkcjonowania OSE, będzie ograniczony do działania jednego operatora systemu dystrybucyjnego.

W sprawie zapoznania się ze szczegółami planowanych regulacji zapraszamy do kontaktu.

Tomasz Młodawski

Partner, radca prawny

+48 600 871 096

✉ tomasz.mlodawski@skslegal.pl

Damian Osiak

Prawnik

+48 532 540 139

✉ damian.osiak@skslegal.pl

Warszawa

Jasna 26, 00-054 Warszawa

T +48 22 608 70 00

F +48 22 608 70 70

E office@skslegal.pl

Katowice

Korfantego 138a, 40-156 Katowice

T +48 32 731 59 86

F +48 32 731 59 90

E office.katowice@skslegal.pl

Poznań

Mickiewicza 35, 60-837 Poznań

T +48 61 856 04 20

F +48 61 856 05 67

E office.poznan@skslegal.pl